Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga

Ársreikningur

2008

Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga
Vegmúla 2
108 Reykjavík

Kt. 491098-2529

Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga

Ársreikningur

2008

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar	2 - 4
Áritun óháðs endurskoðanda	5
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	6
Efnahagsreikningur	7
Sjóðstreymi	8
Sérgreitn yfirlit um séreignardeild	9
Skýringar	10 - 15
Sundurliðanir	16 - 19

Iðgjöld

Fjöldi einstaklinga sem áunnu sér réttindi í samtryggingardeildum sjóðsins (A og V deildir) á árinu 2008 voru 13.989 í A deild og 5.802 í V deild. Samsvarandi tölur fyrir árið 2007 voru 13.501og 6.407. Að meðaltali greiddu á mánuði 9.150 einstaklingar iðgjöld til A deildar og 2.781 til V deildar. Iðgjöld í A deild námu 3.985 m.kr og jukust um 16%. Iðgjöld í V deild námu 746 m.kr. og jukust þau um 20%.

Óvirkir sjóðfélagar í árslok voru 19.688 í A-deild og 14.006 í V-deild.

Í árslok 2008 voru 1.395 einstaklingar með samning um séreignasparnað (S deild) og hafði þeim fjölgað um 161 frá ársbyrjun. Iðgjöld í S deild námu 108 m.kr. sem er 2% aukning frá fyrra ári.

Lífeyrir

Lífeyrir í A og V deildum nam 374 m.kr. á árinu 2008 og hækkaði um 37% á milli ára. Að meðaltali fengu 966 einstaklingar lífeyri á mánuði í A deild og 144 í V deild eða samtals 1.110 í samtryggingardeildum, samanborið við 901 árið áður. Fjölgun einstaklinga sem fá lífeyri er þannig 209.

Ráðstöfunarfé, fjárfestingar og ávöxtun

Sjóðurinn ráðstafaði 30.057 m.kr. til lánveitinga og verðbréfakaupa. Til sjóðfélaga voru veitt 214 lán samtals að fjárhæð 862 m.kr. eða um 3% af fjárfestingum sjóðsins. Veðlán hafa lækkað lítillega milli ára enda lántakendur nokkuð færri en á árinu 2007. Fjárfestingar skiptust þannig: verðbréf með breytilegum tekjum 18.192 m.kr. eða 61%, verðbréf með föstum tekjum 10.335 m.kr. eða 34% og veðskuldabréf önnur en sjóðfélagalán 668 m.kr. eða 2%. Samsetning fjárfestinga er með þeim hætti að 72% er í íslenskum krónum og 28% í öðrum gjaldmiðlum og hefur þá ekki verið tekið tillit til gjaldmiðlasamninga.

Erfiðleikar á fjármálamörkuðum, erlendum sem innlendum á árinu 2008 höfðu mikil og neikvæð áhrif á afkomu sjóðsins. Fall viðskiptabankanna þriggja í október 2008 hafði afgerandi áhrif á gengi innlendra hlutabréfa og skuldabréfa fjármálastofnana og annarra íslenskra fyrirtækja. Úrvalsvísitala hlutabréfa í Kauphöll Íslands, sem samanstóð af 15 fyrirtækjum var í ársbyrjun 6.318 stig en endaði í 352 stigum og var þessi lækkun um rúm 94%, mesta lækkun nokkurrar kauphallar í heiminum á árinu 2008. Hlutabréf viðskiptabankanna eru nú verðlaus sem og víkjandi lán og er mikil óvissa um verðmæti annarra skuldabréfa sem þeir gáfu út og eru í eigu sjóðsins. Þá er einnig nokkur óvissa um verðmæti skuldabréfa annarra innlendra fyrirtækja sem sjóðurinn á.

Vegna þessarar óvissu í íslensku efnahagumhverfi er talið nauðsynlegt að færa niður skuldabréfaeign lífeyrissjóðsins í varúðarskyni. Nemur niðurfærslan um 2.011 m.kr. Sömuleiðis er óvissa um gjöld vegna afleiðusamninga sem lífeyrissjóðurinn hafði gert til að takmarka gengisáhættu vegna erlendra fjárfestinga sjóðsins, vegna ágreinings við skilanefndir gömlu viðskiptabankanna um forsendur fyrir uppgjöri. Hins vegar skiluðu ríkistryggð skuldabréf sem og skuldabréf sveitarfélaga og annarra traustra útgefenda góðri ávöxtun. Nema þessi skuldabréf ásamt sjóðfélagalánum um 60% af eignasafni sjóðsins.

Síðasta ár var mjög erfitt á erlendum verðbréfamörkuðum. Heimsvísitalan (MSCI World) lækkaði sem dæmi um 42%, SP-500 vísitalan í Bandaríkjunum lækkaði um 39% og DAX í Þýskalandi um rúm 40%. Íslenska krónan veiktist mikið á árinu gagnvart öðrum gjaldmiðlum og má í því sambandi nefna að dollarinn byrjaði árið á genginu 62 gagnvart íslensku krónunni en endaði í genginu 120 og evran fór úr 91 kr. í 170 kr. Þessi gengislækkun vó upp verðlækkanir á erlendum verðbréfum í krónum talið.

Nafnávöxtun sjóðsins í heild var 2,4% og hrein raunávöxtun -12,0%. Sambærilegar tölur fyrir árið 2007 eru 6,8% nafnávöxtun og 0,9% raunávöxtun. Í kennitölum meðfylgjandi ársreiknings er að finna nánari upplýsingar um ávöxtun einstakra deilda og ára.

Skýrsla stjórnar

Óvissan um efnahagsþróun hér á landi sem og í heiminum öllum á eflaust eftir að hafa mikil áhrif á fjármálamarkaði framtíðarinnar og þar með alla starfsemi lífeyrissjóða. Næstu ár, árin 2009 og 2010, kunna að reynast okkur erfið í efnahagslegu tilliti og því er nauðsynlegt fyrir sjóðinn að auka enn við ríkistryggð og önnur álíka trygg skuldabréf í eignasafni sjóðsins.

Hrein eign til greiðslu lífeyris

Hrein eign til greiðslu lífeyris nam í árslok 32.663 m.kr. í sameignardeildum og 934 m.kr. í þremur leiðum séreignardeildar. Nánari sundurliðun er að finna í ársreikningnum sjáfum.

Rekstur

Á árinu 2008 nam rekstrarkostnaður sem hlutfall af hreinni eign í árslok 0,20%, samanborið við 0,21% árið 2007. Starfsmenn sjóðsins í árslok voru 8 talsins í 8 stöðugildum. Sjóðurinn hefur með höndum rekstur Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar, Lífeyrissjóðs starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar, Lífeyrissjóðs Neskaupstaðar og Lífeyrissjóðs Akraneskaupstaðar. Heildarfjárhæð launa, þóknana og annarra greiðslna til starfsmanna og stjórnar sjóðsins nam 68 m.kr. og hefur hækkað um 17% frá fyrra ári.

Tryggingafræðileg athugun

Að mati Bjarna Guðmundssonar, tryggingastærðfræðings lífeyrissjóðsins voru heildarskuldbindingar A-deildar 94.130 m.kr. og endurmetnar heildar eignir 84.911 m.kr. í árslok 2008, samanborið við 76.911 m.kr og 71.599 m.kr. í árslok 2007. Heildarskuldbindingar fyrir V-deild voru í árslok 2008 16.933 m.kr. og endurmetnar heildar eignir 16.318 m.kr., samanborið við 13.392 m.kr. og 13.336 m.kr. í árslok 2007. Hlutfall heildar skuldbindinga í árslok 2008 umfram heildar eignir voru þannig 9,8% fyrir A-deild og 3,6% fyrir V-deild.

Í töflu sem er hluti skýringa með ársreikningi er að finna frekari sundurliðun á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingadeilda.

Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Eftir lok reikningsársins eða í mars 2009 voru Straumur-Burðarás Fjárfestingarbanki hf., Sparisjóður Reykjavíkur og nágrennis hf. og Sparisjóðabanki Íslands hf. yfirtekin af Fjármálaeftirlitinu. Eignir sjóðsins í hlutabréfum þessara félaga námu um 19 m.kr. Sjóðurinn á einnig skuldabréf útgefin af þessum félögum. Bókfært verð þeirra er um 380 m.kr. eftir að þau hafa verið færð niður um varúðarniðurfærslu að fjárhæð um 124 m.kr. Veruleg óvissa ríkir um innheimtu þessara skuldabréfa.

Skýrsla stjórnar

Staðfesting stjórnar

Að áliti stjórnar og framkvæmdastjóra Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga koma fram í ársreikningi þessum allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á afkomu sjóðsins á árinu 2008, efnahag hans 31. desember 2008 og breytingu á handbæru fé á árinu 2008.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2008 með undirritun sinni.

Reykjavík, 22. apríl 2009.

Í stjórn

Halldóra Friðjónsdóttir stjórnarformaður	Elín Björg Jónsdóttir
Garðar Hilmarsson	Gunnar Rafn Sigurbjörnsson
Karl Björnsson	Kristbjörg Stephensen

Framkvæmdastjóri

Jón G. Kristjánsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga fyrir árið 2008. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, skýringar og kennitölur.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og settar reikningsskilareglur. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sjóðsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign sjóðsins á árinu 2008, efnahag hans 31. desember 2008 og breytingu á handbæru fé á árinu 2008, í samræmi við lög um ársreikninga.

Ábending

Við viljum vekja athygli á skýringu nr. 12 í ársreikningnum. Þar kemur fram að sjóðurinn hafi gert framvirka gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamninga við gömlu bankana. Ágreiningur er uppi um á hvaða gengi skuli gera samningana upp og hvort heimild er fyrir skuldajöfnun, en sjóðurinn á kröfu á sömu banka. Stjórnendur sjóðsins telja að forsendur samninganna hafi brostið við fall bankanna og því er neikvæð staða gjaldmiðlasamninganna færð í bækur sjóðsins á gengisvísitölu í byrjun október þegar bankarnir voru yfirteknir af ríkinu. Bankarnir gera hins vegar kröfu um að samningarnir verði gerðir upp á gjalddagagengi. Ef miðað er við það gengi væri skuld sjóðsins 789 m.kr. eða 272 m.kr. hærri en staða samkvæmt ársreikningi sjóðsins. Óvissa er um hver niðurstaða þessa máls verður og því mögulegt að það geti haft áhrif á fjárhagsstöðu sjóðsins.

Kópavogur, 22. apríl 2009.

Deloitte hf.

Sigurður Páll Hauksson
endurskoðandi

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris ársins 2008

	Skýr.	Sameignardeild A deild	Sameignardeild V deild	Sameignardeild Samtals	Séreignar-deild	Samtals 2008	Samtals 2007
Iðgjöld							
Iðgjöld sjóðfélaga		1.028.298.729	236.973.768	1.265.272.497	73.899.888	1.339.172.385	1.157.799.635
Iðgjöld launagreiðenda		2.956.473.067	637.416.210	3.593.889.277	45.584.612	3.639.473.889	3.127.966.539
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		692.203	(128.486.513)	(127.794.310)	(11.116.276)	(138.910.586)	(131.514.475)
		3.985.463.999	745.903.465	4.731.367.464	108.368.224	4.839.735.688	4.154.251.699
Lífeyrir							
Lífeyrir	9	(359.368.774)	(14.338.783)	(373.707.557)	(26.632.713)	(400.340.270)	(294.497.174)
Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(393.450)	0	(393.450)	0	(393.450)	0
		(359.762.224)	(14.338.783)	(374.101.007)	(26.632.713)	(400.733.720)	(294.497.174)
Fjárfestingartekjur							
Tekjur af eignarhlutum	4	(805.899.109)	(100.440.323)	(906.339.432)	0	(906.339.432)	6.859.707
Vaxtatekjur og gengismunur	10	1.546.809.944	183.945.132	1.730.755.076	19.709.522	1.750.464.598	1.747.685.347
		740.910.836	83.504.808	824.415.644	19.709.522	844.125.166	1.754.545.054
Fjárfestingargjöld							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	(15.069.161)	(1.612.457)	(16.681.618)	0	(16.681.618)	(13.392.385)
Önnur fjárfestingargjöld		(8.750.878)	(936.377)	(9.687.255)	(1.573.256)	(11.260.511)	(8.074.275)
		(23.820.040)	(2.548.833)	(26.368.873)	(1.573.256)	(27.942.129)	(21.466.660)
Rekstrarkostnaður							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	(60.005.643)	(6.420.828)	(66.426.471)	(300.000)	(66.726.471)	(53.569.542)
Hækkun á hreinni eign á árinu		4.282.786.928	806.099.829	5.088.886.757	99.571.777	5.188.458.534	5.539.263.377
Hrein eign frá fyrra ári		24.908.748.878	2.665.329.169	27.574.078.047	834.428.869	28.408.506.916	22.869.243.538
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		29.191.535.806	3.471.428.998	32.662.964.804	934.000.646	33.596.965.450	28.408.506.915

Efnahagsreikningur 31. desember 2008

	Skýr.	Sameignardeild A deild	Sameignardeild V deild	Sameignardeild Samtals	Séreignar-deild	Samtals 31.12.2008	Samtals 31.12.2007
Fjárfestingar							
Verðbréf með breytilegum tekjum	11	9.268.009.626	1.102.142.675	10.370.152.301	594.079.866	10.964.232.167	12.899.774.756
Verðbréf með föstum tekjum	13	11.544.312.295	1.372.838.371	12.917.150.666	182.090.672	13.099.241.338	9.392.253.094
Veðlán	14	5.373.643.993	639.028.508	6.012.672.501	0	6.012.672.501	4.629.365.044
Bankainnistæður		2.120.885.251	252.213.608	2.373.098.859	114.503.766	2.487.602.625	835.316.634
		28.306.851.165	3.366.223.162	31.673.074.327	890.674.304	32.563.748.631	27.756.709.528
Kröfur							
Kröfur á launagreiðendur	18	335.380.467	39.883.118	375.263.585	0	375.263.585	291.378.193
Aðrar kröfur		20.736.528	2.465.968	23.202.496	456.458	23.658.954	22.151.413
		356.116.995	42.349.086	398.466.081	456.458	398.922.539	313.529.605
Aðrar eignir							
Rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir	19	441.783	52.536	494.319	0	494.319	5.471.353
Sjóður og veltiinnlán		540.782.830	64.309.367	605.092.197	47.081.233	652.173.430	348.958.717
		541.224.612	64.361.904	605.586.516	47.081.233	652.667.749	354.430.070
Eignir samtals		29.204.192.772	3.472.934.152	32.677.126.924	938.211.995	33.615.338.919	28.424.669.203
Viðskiptaskuldir							
Aðrar skuldir		12.656.965	1.505.154	14.162.119	4.211.349	18.373.468	16.162.288
Skuldir samtals		12.656.965	1.505.154	14.162.119	4.211.349	18.373.468	16.162.288
Hrein eign til greiðslu lífeyris		29.191.535.807	3.471.428.998	32.662.964.805	934.000.646	33.596.965.451	28.408.506.915

Mat á áunnum lífeyrisskuldbindingum 23

Sjóðstreymi ársins 2008

	Skýr.	Sameignardeild A deild	Sameignardeild V deild	Sameignardeild Samtals	Séreignar-deild	Samtals 2008	Samtals 2007
Inngreiðslur							
Iðgjöld		4.198.253.289	449.228.783	4.647.482.072	108.368.224	4.755.850.296	4.103.651.856
Fjárfestingartekjur		(56.541.579)	(6.050.160)	(62.591.739)	24.206.412	(38.385.327)	544.317.421
Afborganir verðbréfa		1.935.153.872	207.068.692	2.142.222.564	11.275.555	2.153.498.119	2.057.908.409
Seld verðbréf með breytilegum tekjum		17.521.142.433	1.874.827.685	19.395.970.118	264.848.296	19.660.818.414	13.152.734.241
Seld verðbréf með föstum tekjum		5.348.363.891	572.294.914	5.920.658.805	47.967.524	5.968.626.329	1.671.268.301
Aðrar inngreiðslur		728.959	78.001	806.960	0	806.960	3.881.132
		28.947.100.864	3.097.447.916	32.044.548.780	456.666.011	32.501.214.791	21.533.761.360
Útgreiðslur							
Lífeyrir		(337.940.149)	(36.160.858)	(374.101.007)	(26.632.713)	(400.733.720)	(294.497.174)
Fjárfestingargjöld		(23.820.040)	(2.548.833)	(26.368.873)	(131.888)	(26.500.761)	(19.648.497)
Rekstarkostnaður án afskrifta		(55.509.693)	(5.939.744)	(61.449.437)	0	(61.449.437)	(53.021.701)
		(417.269.881)	(44.649.436)	(461.919.317)	(26.764.601)	(488.683.918)	(367.167.372)
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu		28.529.830.983	3.052.798.480	31.582.629.463	429.901.410	32.012.530.873	21.166.593.988
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting							
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum		(16.250.285.201)	(1.732.397.630)	(17.982.682.830)	(209.197.940)	(18.191.880.770)	(13.782.288.111)
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum		(9.231.731.887)	(987.829.794)	(10.219.561.681)	(115.741.760)	(10.335.303.441)	(4.902.437.967)
Ný veðlán og útlán		(1.381.970.007)	(147.875.953)	(1.529.845.960)	0	(1.529.845.960)	(2.485.256.694)
Hækkun á bankainnistæðum		(1.437.765.504)	(153.846.279)	(1.591.611.783)	(60.674.207)	(1.652.285.990)	160.707.062
		(28.301.752.599)	(3.021.949.656)	(31.323.702.254)	(385.613.907)	(31.709.316.161)	(21.009.275.710)
Hækkun á sjóði og veltiinnlánum		228.078.385	30.848.823	258.927.209	44.287.503	303.214.712	157.318.278
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun		312.704.444	33.460.544	346.164.987	2.793.730	348.958.717	191.640.439
Sjóður og veltiinnlán í árslok		540.782.829	64.309.367	605.092.196	47.081.233	652.173.429	348.958.717

Sérgreint yfirlit um séreignardeild 2008

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals 2008	Samtals 2007
Iðgjöld	47.314.658	11.020.989	50.032.577	108.368.224	105.851.004
Lífeyrir	(17.718.484)	(4.213.939)	(4.700.290)	(26.632.713)	(21.131.601)
Fjárfestingartekjur	(9.470.944)	14.579.539	14.600.927	19.709.522	24.866.041
Fjárfestingargjöld	(1.367.733)	(205.523)	0	(1.573.256)	(1.937.041)
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(100.000)	(100.000)	(100.000)	(300.000)	(300.000)
Hækkun á hreinni eign á árinu	18.657.497	21.081.066	59.833.214	99.571.777	107.348.403
Hrein eign frá fyrra ári	675.295.799	105.681.374	53.451.696	834.428.869	727.080.466
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	693.953.296	126.762.440	113.284.910	934.000.646	834.428.869

Efnahagsreikningur	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals 31.12.2008	Samtals 31.12.2007
Verðbréf með breytilegum tekjum	487.480.669	106.599.197	0	594.079.866	658.921.195
Verðbréf með föstum tekjum	163.861.228	18.229.444	0	182.090.672	120.649.919
Bankainnistæður	0	0	114.503.766	114.503.766	53.829.559
Aðrar kröfur	411.972	28.234	16.252	456.458	1.041.596
Sjóður og veltiinnlán	44.760.619	2.320.614	0	47.081.233	2.793.730
Aðrar skuldir	(2.561.192)	(415.049)	(1.235.108)	(4.211.349)	(2.807.130)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	693.953.296	126.762.440	113.284.910	934.000.646	834.428.869

Sjóðstreymi	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals 2008	Samtals 2007
Inngreiðslur	337.968.361	54.055.549	64.642.101	456.666.011	405.076.882
Útgreiðslur	(18.249.147)	(4.547.560)	(3.967.894)	(26.764.601)	(21.621.850)
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum	319.719.214	49.507.989	60.674.207	429.901.410	383.455.032
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting	(275.137.137)	(49.802.563)	(60.674.207)	(385.613.907)	(386.616.466)
Hækkun á sjóði og veltiinnlánum	44.582.077	(294.574)	0	44.287.503	(3.161.434)
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	178.542	2.615.188	0	2.793.730	5.955.164
Sjóður og veltiinnlán í árslok	44.760.619	2.320.614	0	47.081.233	2.793.730

Skýringar

Starfsemi

1. Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Starfsemi sjóðsins felst í rekstri þriggja deilda. Annars vegar tveggja samtryggingadeilda, þ.e. A-deild sem veitir föst réttindi óháð aldri og V-deild sem veitir aldurstengd réttindi og býður sjóðfélögum sínum ýmsa valmöguleika í samtryggingu. Hins vegar séreignardeildar, þ.e. S-deild sem býður upp á þrjár leiðir í séreignarsparnaði.

Sjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til æviloka, örorku eða andláts samkvæmt nánari ákvæðum áðurnefndra laga. Skylduaðild er að samtryggingadeildum sjóðsins og er kveðið á um iðgjald til hans í kjarasamningum aðildarfélaga Bandalags starfsmanna ríkis og bæja, Félags leikskólakennara og aðildarfélaga Bandalags háskólamanna við Launanefnd sveitarfélaga eða viðkomandi sveitarfélög. Stéttarfélögin sem aðild eiga að sjóðnum eru 44 talsins. Launamönnum félaganna ber að greiða 4% af heildarlaunum sínum til sjóðsins ámóti 11,5% framlagi atvinnurekenda eða samtals 15,5%. Öðrum launamönnum sem ekki er skylt að greiða lágmarksiðgjöld til annars lífeyrissjóðs er einnig heimilt að greiða iðgjöld til V-deildar, en þar er lágmarksiðgjald 10%.

Með iðgjaldagreiðslum til öflunar lífeyrisréttinda í sameign ávinnur sjóðfélagi sér, maka sínum og börnum, eftir því sem við á, rétt til elli-, örorku-, maka- og barnalífeyris. Réttur til töku ellilífeyris hefst þegar sjóðfélagi er orðinn 65 ára. Sjóðfélaga er þó heimilt að flýta töku lífeyris gegn skerðingu á réttindum og ennfremur að fresta töku lífeyris gegn aukningu á réttindum. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 40% eða meira. Andist sjóðfélagi eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins eru nánari ákvæði um ávinnslu réttinda. Sjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg athugun á stöðu sjóðsins. Í A-deild ábyrgjast launagreiðendur að greiða það iðgjald sem þarf til að standa undir skilgreindum réttindum deildarinnar, nú 11,5%, og getur því mótframlagið bæði hækkað eða lækkað eftir afkomu sjóðsins. Í V-deild hins vegar er skylt að auka eða skerða lífeyrisréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk sem getið er um í samþykktum hans.

Reikningsskilaaðferðir

2. Ársreikningurinn er í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 55/2000 um ársreikninga lífeyrissjóða. Í öllum meginatriðum er fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og við gerð ársreiknings árið áður.

3. Iðgjöld eru tekjufærð þegar skilagreinar berast sjóðnum.

4. Tekjur af eignarhlutum samanstanda af arði af hlutabréfum, breytingu á gengi hlutabréfa sem færð eru á markaðsverði, þ.m.t. gjaldmiðlabreytingu, og hagnað eða tap af sölu skráðra hlutabréfa.

5. Vaxtatekjur og gengismunur eru vaxtatekjur og verðbætur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánum og bundnum bankainnistæðum, auk vaxtatekna af iðgjöldum og velitinnlánum. Þá fellur undir þennan lið gengismunur af gengistryggðum skuldabréfum og breytingar á verði innlendra og erlendra hlutdeildarskírteina.

6. Fjárfestingum er skipt í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum, veðlán og bankainnistæður. Til verðbréfa með breytilegum tekjum teljast hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Til verðbréfa með föstum tekjum teljast skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum eða tiltekna vaxtaviðmiðun. Til veðlána teljast skuldabréfalán með veði í fasteignum.

Skráð verðbréf með breytilegum tekjum eru færð til eignar á markaðsverði í árslok. Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum eru færð til eignar á upphaflegu kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði í árslok, hvort sem lægra er.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar miðað við upphaflega kaupkröfu að teknu tilliti til niðurfærslu.

7. Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok.

8. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaði er skipt á milli fjárfestingargjalda og rekstrarkostnaðar eftir því hvort um er að ræða kostnað við eignaumsýslu eða annan rekstur sjóðsins.

Lífeyrir

9. Lífeyrir greinist þannig:

	Sameignar-deild	Séreignar-deild	Samtals 2008	Samtals 2007
Ellilífeyrir	200.151.565	26.632.713	226.784.278	156.077.530
Örorkulífeyrir	134.088.324	0	134.088.324	108.536.029
Makalífeyrir	17.415.328	0	17.415.328	11.392.718
Barnalífeyrir	22.052.340	0	22.052.340	18.490.897
	373.707.557	26.632.713	400.340.270	294.497.174
Fjöldi lífeyrisþega (meðaltal)	966	144	1.110	906

Fjárfestingartekjur

10. Vaxtatekjur og gengismunur greinast þannig:

	Sameignar-deild	Séreignar-deild	Samtals 2008	Samtals 2007
Af verðbréfum með breytilegum tekjum	170.463.673	10.648.847	181.112.520	73.642.859
Af verðbréfum með föstum tekjum	3.190.168.704	33.102.938	3.223.271.642	1.017.260.166
Af veðlánum	1.062.568.190	0	1.062.568.190	451.017.029
Af bankainnistæðum	117.884.565	17.933.991	135.818.556	25.290.162
Af gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamningum	(803.193.113)	(44.594.464)	(847.787.577)	153.085.187
Af öðrum liðum	4.291.092	2.618.210	6.909.302	27.389.944
Niðurfærsla verðbréfa með fastar tekjur	(2.011.428.035)	0	(2.011.428.035)	0
	1.730.755.076	19.709.522	1.750.464.598	1.747.685.347

Fjárfestingar

11. Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:

	Sameignar-deild	Séreignar-deild	Samtals 31.12.2008	Samtals 31.12.2007
Innlend hlutabréf	85.452.673	0	85.452.673	921.875.088
Erlend hlutabréf	2.975.717	18.550	2.994.267	23.930.731
Innlendir skuldabréfasjóðir	2.300.010.010	383.508.215	2.683.518.225	1.493.969.344
Innlendir hlutabréfasjóðir	512.188.791	7.762.096	519.950.887	1.586.811.453
Önnur innlend hlutdeildarskírteini	231.032.758	0	231.032.758	1.093.377.968
Erlend hlutdeildarskírteini	7.737.714.530	220.356.956	7.958.071.486	7.809.372.265
Gjaldmiðlasamningar	(380.795.279)	(17.565.951)	(398.361.230)	(29.562.093)
Vaxtaskiptasamningar	(118.426.899)	0	(118.426.899)	0
	10.370.152.301	594.079.866	10.964.232.167	12.899.774.756

Eignarhlutdeild í einstökum félögum er undir 2% og bókfært virði undir 0,5% af hreinni eign til greiðslu lífeyris.

12. Gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamningar eru gerðir í þeim tilgangi að draga úr áhrifum vaxta- og gengisbreytinga. Bókfærð staða og undirliggjandi fjárhæðir greinast þannig:

	Eign	Skuld	Samtals 31.12.2008	Samtals 31.12.2007
Gjaldmiðlasamningar	423.405.743	(821.766.973)	(398.361.230)	(29.562.093)
Vaxtaskiptasamningar	187.236.144	(305.663.043)	(118.426.899)	0
	610.641.887	(1.127.430.016)	(516.788.129)	(29.562.093)

Vegna falls íslensku bankanna í október 2008 hafa samningar sem voru á gjalddaga eftir það ekki verið gerðir upp. Óvíst er hvenær og með hvaða hætti það verður gert. Sjóðurinn á kröfur á bankana vegna keyptra skuldabréfa og mun óska eftir skuldajöfnun. Bókfærð staða og skuldajöfnunarkrafa greinast þannig:

	31.12.2008	31.12.2007
Gjaldmiðlasamningar	(398.361.230)	(29.562.093)
Vaxtaskiptasamningar	(118.426.899)	0
Skuldajöfnunarkrafa	223.044.883	0
	(293.743.246)	(29.562.093)

Samkvæmt tilmælum frá Landsamtökum lífeyrissjóða er virði gjaldmiðlasamninganna miðað við gengisvísitöluna 175. Virði miðað við árslokayfirlit bankanna annars vegar og gengisvísitöluna 175 hins vegar greinast þannig:

	31.12.2008
Virði miðað við gengisvísitöluna 175	(516.788.129)
Virði miðað við árslokayfirlit bankanna	(788.982.767)
	(272.194.638)

13. Verðbréf með föstum tekjum greinast þannig:

	Sameignar-deild	Séreignar-deild	Samtals 31.12.2008	Samtals 31.12.2007
Skuldabréf með ríkisábyrgð	7.942.146.648	153.139.712	8.095.286.360	4.807.731.382
Skuldabréf sveitarfélaga	1.751.073.628	0	1.751.073.628	202.467.024
Skuldabréf lánastofnana	1.069.798.527	16.117.201	1.085.915.728	1.452.798.884
Skuldabréf fyrirtækja	2.154.131.863	12.833.759	2.166.965.622	2.929.255.804
	12.917.150.666	182.090.672	13.099.241.338	9.392.253.094
Áætlað markaðsverð	12.398.928.988	182.090.672	12.581.019.660	8.869.074.076

Við fall bankanna varð markaður með innlend skuldabréf nánast óvirkur hvað varðar önnur bréf en ríkisskuldabréf. Útgefendur skráðra skuldabréfaflokka hafa margir hverjir verið teknir til gjaldþrotaskipta, óskað eftir greiðslustöðvun eða óskað eftir frestun á greiðslu afborgana og vaxta. Vegna þessa hafa skuldabréf í eigu sjóðsins útgefin af lánastofnunum og fyrirtækjum verið færð niður um 2.011 m.kr. eða sem nemur 38% af bókfærðu verði þeirra. Takmarkaðar upplýsingar eru í sumum tilvikum um þessar eignir og veruleg óvissan um mat á verðmæti þeirra.

14. Veðlán greinast þannig:

	Sameignar-deild	Séreignar-deild	Samtals 31.12.2008	Samtals 31.12.2007
Veðlán til sjóðfélaga	5.205.330.289	0	5.205.330.289	4.010.063.688
Veðlán til annarra	807.342.212	0	807.342.212	619.301.356
	6.012.672.501	0	6.012.672.501	4.629.365.044

Veðlán eru færð til eignar miðað við upphaflega kaupkröfu, þar sem ekki er talin þörf á niðurfærslu þeirra.

15. Verðbréf með föstum tekjum hafa verið færð niður í efnahagsreikningi. Niðurfærslan er ekki endanleg afskrift, heldur er myndaður mótreikningur til að mæta hugsanlegu tapi sem kann að myndast í framtíðinni. Niðurfærslan greinist þannig:

	31.12.2008	31.12.2007
Skuldabréf lánastofnana	882.684.414	0
Skuldabréf fyrirtækja	1.128.743.621	0
	2.011.428.035	0

16. Sjóðurinn á engar fullnustueignir.

Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

17. Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum, án áhrifa gjaldmiðlasamninga:

	Sameignar-deild	Séreignar-deild	Samtals 31.12.2008	Samtals 31.12.2007
Íslenskar krónur (ISK)	24.158.854.691	675.029.053	24.833.883.744	20.472.321.078
Evrur (EUR)	4.150.687.286	212.823.690	4.363.510.976	4.123.814.404
Bandaríkjadollarar (USD)	2.815.996.504	2.821.561	2.818.818.065	2.562.033.406
Aðrir gjaldmiðlar	547.535.846	0	547.535.846	598.540.640
	31.673.074.327	890.674.304	32.563.748.631	27.756.709.528

Kröfur

18. Kröfur á launagreiðendur eru vegna ógreiddra iðgjalda. Kröfurnar eru ekki færðar niður í efnahagsreikningi þar sem ekki er talin óvissa um innheimtu þeirra.

19. Rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eingir greinast þannig:

	Tölvu-búnaður	Áhöld og innréttingar	Samtals 2008	Samtals 2007
Stofnverð	32.766.059	8.738.912	41.504.971	35.570.971
Afskrifað	(27.494.274)	(8.539.344)	(36.033.618)	(29.480.406)
Bókfært verð í ársbyrjun	5.271.785	199.568	5.471.353	6.090.565
Viðbót	0	581.552	581.552	5.934.000
Afskrifað	(5.271.785)	(286.801)	(5.558.586)	(6.553.212)
Bókfært verð í árslok	0	494.319	494.319	5.471.353
Afskriftarhlutföll	20%	15%		15% - 20%

Þóknanir

20. Laun stjórnar greinast þannig:

	2008	2007
Björg Bjarnadóttir, stjórnarmaður	0	13.844
Elín Björg Jónsdóttir, stjórnarmaður	727.392	674.130
Garðar Hilmarsson, stjórnarmaður	727.392	674.130
Gunnar R. Sigurbjörnsson, varaformaður stjórnar	727.392	674.130
Halldóra Friðjónsdóttir, formaður stjórnar	789.126	674.130
Jón G. Kristjánsson, framkvæmdastjóri	10.614.406	10.143.440
Karl Björnsson, stjórnarmaður	1.029.354	1.011.198
Kristbjörg Stephensen, stjórnarmaður	727.392	674.130
	15.342.454	14.539.132

21. Þóknun til endurskoðanda greinist þannig:

	2008	2007
Endurskoðun ársreiknings	1.928.251	1.309.221
Könnun árshlutareiknings	571.252	0
Innri endurskoðun	1.203.100	1.415.316
	3.702.603	2.724.537

Atburðir eftir lok reikningsskiladags

22. Eftir lok reikningsársins eða í mars 2009 voru Straumur-Burðarás Fjárfestingarbanki hf., Sparisjóður Reykjavíkur og nágrennis hf. og Sparisjóðabanki Íslands hf. yfirtekin af Fjármálaeftirlitinu. Eignir sjóðsins í hlutabréfum þessara félaga námu um 19 m.kr. Sjóðurinn á einnig skuldabréf útgefin af þessum félögum. Bókfært verð þeirra er um 380 m.kr. eftir að þau hafa verið færð niður um varúðarniðurfærslu að fjárhæð um 124 m.kr. Veruleg óvissa ríkir um innheimtu þessara skuldabréfa.

Tryggingafræðileg athugun

23. Tryggingafræðileg athugun miðað við árslok greinist þannig (í milljónum króna):

A deild:	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2008	Samtals 31.12.2007
Hrein eign til greiðslu lífeyris	29.192	0	29.192	24.909
Endurmat verðbréfa	2.524	0	2.524	1.982
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(344)	0	(344)	(258)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	53.539	53.539	44.966
Eignir samtals	31.371	53.539	84.911	71.599
Ellilífeyrir	27.237	52.448	79.684	65.186
Örorkulífeyrir	3.080	5.669	8.749	7.056
Makalífeyrir	1.267	2.118	3.385	2.758
Barnalífeyrir	187	701	889	715
Rekstrarkostnaður	309	1.114	1.423	1.196
Skuldbindingar samtals	32.080	62.050	94.130	76.911
Eignir umfram skuldbindingar	(709)	(8.510)	(9.219)	(5.312)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(2,2%)	(13,7%)	(9,8%)	(6,9%)

V deild:	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Samtals 31.12.2008	Samtals 31.12.2007
Hrein eign til greiðslu lífeyris	3.471	0	3.471	2.665
Endurmat verðbréfa	298	0	298	212
Núvirði fjárfestingarkostnaðar	(34)	0	(34)	(23)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	12.582	12.582	10.482
Eignir samtals	3.736	12.582	16.318	13.336
Ellilífeyrir	3.251	10.915	14.166	11.224
Örorkulífeyrir	454	1.634	2.087	1.649
Makalífeyrir	87	293	380	306
Barnalífeyrir	8	152	160	107
Rekstrarkostnaður	18	122	140	107
Skuldbindingar samtals	3.818	13.115	16.933	13.392
Eignir umfram skuldbindingar	(82)	(533)	(615)	(56)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(2,1%)	(4,1%)	(3,6%)	(0,4%)

	2008	2007	2006	2005	2004
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	2,4%	6,8%	15,1%	11,5%	9,3%
Hrein raunávöxtun	(12,0%)	0,9%	7,6%	7,0%	5,2%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	1,7%	6,2%	6,9%	3,1%	(0,3%)

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

	2008	2007	2006	2005	2004
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	27,7%	40,1%	43,7%	46,9%	44,1%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	6,0%	6,4%	1,3%	0,5%	0,7%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	38,5%	32,1%	28,8%	27,5%	30,1%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	1,8%	1,7%	6,6%	4,7%	4,0%
Veðlán	18,5%	16,7%	15,2%	15,0%	14,0%
Annað	7,6%	3,0%	4,4%	5,4%	7,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

	2008	2007	2006	2005	2004
Eignir í íslenskum krónum	76,3%	73,8%	74,5%	79,3%	81,3%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	23,7%	26,2%	25,5%	20,7%	18,7%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Fjöldi

	2008	2007	2006	2005	2004
Fjöldi þeirra sem áunnu sér réttindi á árinu	21.186	20.717	20.286	18.268	17.919
Fjöldi sjóðfélaga (meðaltal virkra)	12.458	11.745	10.826	10.006	9.274
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal)	1.116	906	719	478	330

Hlutfallsleg skipting lífeyris

	2008	2007	2006	2005	2004
Ellilífeyrir	56,6%	53,0%	51,8%	57,9%	51,1%
Örorkulífeyrir	33,5%	36,9%	37,4%	31,6%	36,8%
Makalífeyrir	4,4%	3,9%	4,0%	3,8%	3,5%
Barnalífeyrir	5,5%	6,2%	6,8%	6,7%	8,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Rekstur

	2008	2007	2006	2005	2004
Rekstrarkostnaður í hlutfalli af hreinni eign	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%

Kennitölur A deildar

	2008	2007	2006	2005	2004
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	2,5%	6,9%	15,0%	11,3%	9,2%
Hrein raunávöxtun	(11,9%)	1,0%	7,5%	6,9%	5,1%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	1,7%	6,1%	6,8%	3,0%	(0,3%)
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	26,6%	38,9%	42,5%	45,9%	43,1%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	6,1%	6,6%	1,3%	0,5%	0,7%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	39,0%	32,7%	29,3%	28,0%	30,6%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	1,8%	1,7%	6,8%	4,8%	4,2%
Veðlán	19,0%	17,2%	15,7%	15,5%	14,4%
Annað	7,5%	2,9%	4,4%	5,4%	7,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	71,9%	73,8%	74,6%	79,5%	81,6%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	28,1%	26,2%	25,4%	20,5%	18,4%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi þeirra sem áunnu sér réttindi á árinu	13.989	13.501	13.252	13.009	12.430
Fjöldi sjóðfélaga (meðaltal virkra)	9.150	8.407	8.061	7.891	7.469
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal)	966	794	646	426	284
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	54,0%	50,1%	49,1%	56,0%	49,1%
Örorkulífeyrir	35,4%	39,0%	39,5%	32,9%	38,3%
Makalífeyrir	4,8%	4,3%	4,3%	4,1%	3,9%
Barnalífeyrir	5,8%	6,6%	7,1%	7,0%	8,7%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	(9,8%)	(6,9%)	(7,6%)	(7,0%)	(7,9%)
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	(2,2%)	15,1%	15,1%	15,1%	14,0%
Rekstur					
Rekstrarkostnaður í hlutfalli af hreinni eign	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%

Kennitölur V deildar

	2008	2007	2006	2005	2004
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	2,5%	6,9%	15,9%	11,7%	8,9%
Hrein raunávöxtun	(11,9%)	1,0%	8,4%	7,3%	4,8%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	1,9%	6,5%	7,3%	3,1%	(0,1%)
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	26,6%	38,9%	42,5%	45,8%	43,1%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	6,1%	6,6%	1,3%	0,5%	0,7%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	39,0%	32,7%	29,3%	28,0%	30,6%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	1,8%	1,7%	6,8%	4,8%	4,2%
Veðlán	19,0%	17,2%	15,7%	15,5%	14,4%
Annað	7,5%	2,9%	4,4%	5,4%	7,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	71,9%	73,8%	74,6%	79,5%	81,6%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	28,1%	26,2%	25,4%	20,5%	18,4%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi þeirra sem áunnu sér réttindi á árinu	5.802	6.407	6.370	4.808	4.652
Fjöldi sjóðfélaga (meðaltal virkra)	2.781	2.543	2.215	1.658	1.413
Fjöldi lífeyrisþega (meðatal)	144	107	73	48	34
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	41,3%	25,1%	24,4%	24,2%	39,7%
Örorkulífeyrir	49,0%	62,2%	59,6%	62,0%	41,7%
Makalífeyrir	2,1%	1,5%	0,6%	0,1%	0,0%
Barnalífeyrir	7,6%	11,2%	15,4%	13,7%	18,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	(3,6%)	(0,4%)	(0,9%)	1,3%	1,9%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	(2,1%)	13,1%	11,3%	9,3%	7,7%
Rekstur					
Rekstrarkostnaður í hlutfalli af hreinni eign	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%

Kennitölur S deildar

Leið 1

	2008	2007	2006	2005	2004
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	(0,8%)	2,6%	13,7%	17,1%	15,5%
Hrein raunávöxtun	(14,8%)	(3,0%)	7,5%	12,4%	11,2%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	2,7%	8,3%	7,3%	6,4%	2,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	74,3%	83,3%	80,4%	83,1%	80,0%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	0,5%	0,3%	2,0%	1,3%	1,1%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	25,2%	16,4%	17,6%	15,6%	18,9%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Annað	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi sjóðfélaga	1.114	717	501	428	764
Fjöldi greiðandi sjóðfélaga	392	703	411	343	319
Fjöldi lífeyrisþega	6	5	-	-	-

Leið 2

	2008	2007	2006	2005	2004
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	13,0%	4,2%	8,6%	8,3%	14,0%
Hrein raunávöxtun	(2,9%)	(1,5%)	3,2%	4,0%	9,7%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	2,5%	5,1%	7,1%	8,1%	9,5%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Verðbréf með breytilegum tekjum, skráð	85,1%	90,0%	99,3%	99,2%	99,1%
Verðbréf með breytilegum tekjum, óskráð	0,3%	0,3%	0,7%	0,8%	0,9%
Verðbréf með föstum tekjum, skráð	14,6%	9,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Verðbréf með föstum tekjum, óskráð	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Annað	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi sjóðfélaga	163	47	103	92	-
Fjöldi greiðandi sjóðfélaga	90	47	89	69	36
Fjöldi lífeyrisþega	1	-	-	-	-

Leið 3

	2008	2007	2006	2005	2004
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	23,7%	13,0%	7,5%	8,9%	10,3%
Hrein raunávöxtun	6,3%	6,7%	2,2%	4,6%	6,1%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	5,2%	5,3%	5,1%	5,8%	6,3%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Annað	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi					
Fjöldi sjóðfélaga	118	45	60	59	-
Fjöldi greiðandi sjóðfélaga	45	45	50	45	37
Fjöldi lífeyrisþega	2	-	-	-	-